

Anonymizované znenie

Preklad

C-93/20 – 1

Vec C-93/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum konania:

25. február 2020

Vnútroštátny súd:

Bezirksgericht Schwechat

Dátum vnútroštátneho rozhodnutia:

13. február 2020

Žalobkyňa:

JU

Žalovaná:

Air France Direktion für Österreich

UZNESENIE

PRÁVNA VEC:

Žalujúca strana [omissis]

JU [omissis]

8010 Graz [omissis]

[omissis]

Žalovaná strana [omissis]

Air France Direktion für Österreich [omissis]

1070 Wien [omissis]

[omissis]

o:

639 eur spolu s príslušenstvom (náhrada škody/záruka)

I.

Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 TFEÚ predkladajú na rozhodnutie nasledovné prejudiciálne otázky:

1. Má sa článok 31 ods. 2 v spojení s článkom 31 ods. 4 Dohovoru o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu (Montrealský dohovor) vykladať v tom zmysle, že v prípade poškodenia batožiny odovzdanej na prepravu, ku ktorej došlo na palube lietadla alebo počas doby, keď mal zapísanú batožinu dopravca na starosti, sa musí v prípade omeškaného dodania v každom prípade v rámci siedmich dní po tom, ako bola batožina doručená osobe, ktorá je oprávnená na dodanie prepravovaných vecí, leteckému dopravcovi vzniesť reklamácia, inak proti dopravcovi nemožno začať konanie, s výnimkou podvodu z jeho strany?

2. (v prípade negatívnej odpovede na prvú otázku:)

Má sa článok 31 ods. 2 v spojení s článkom 31 ods. 4 Montrealského dohovoru vykladať v tom zmysle, že v prípade poškodenia batožiny odovzdanej na prepravu, ku ktorej došlo na palube lietadla alebo počas doby, keď mal zapísanú batožinu dopravca na starosti, sa musí v prípade omeškaného dodania v každom prípade v rámci dvadsaťjedna dní po tom, ako bola batožina doručená osobe, ktorá je oprávnená na dodanie prepravovaných vecí, leteckému dopravcovi vzniesť reklamácia, inak proti dopravcovi nemožno začať konanie, s výnimkou podvodu z jeho strany?

II.

[omissis] [Prerušenie konania]

ODÔVODNENIE

Relevantný skutkový stav a predmet konania vo veci samej

Žalobkyňa letela dňa 24. júna 2006 linkou AF 1139 z Viedne do Paríža zarezervovanou u žalovanej, ktorá ju prevádzkuje ako dopravca. Zapísaná batožina, čierny kufor, ktorý žalobkyňa odovzdala na prepravu týmto letom pri Check-In okienku žalovanej, jej bol vrátený až s oneskorením dňa 3. júla 2018 po jej návrate do Viedne. Samotný kufor, ako aj elektronická zubná kefka, ktorá sa v ňom sa nachádzala, boli počas doby, keď mala zapísanú batožinu žalovaná na starosti, poškodené tak, že ich nemožno opraviť. Žalobkyňa oznámila žalovanej škody na kufri a elektrickej zubnej kefke po prvýkrát až listom z 20. júla 2018.

Žalobkyňa predmetnou žalobou žiadala uhradiť škody na kufri a elektrickej zubnej kefke vo výške 639 eur spolu s príslušenstvom. V podaní zhrnula, že jej bol doručený kufor a elektrická zubná kefka, ktoré boli značne poškodené. Vyhotovila fotografie poškodení a v rámci 21 dňovej lehoty po oneskorenom dodaní batožiny si uplatnila nároky podľa článku 31 Montrealského dohovoru.

Žalovaná poprela žalobný nárok a žiadala žalobu zamietnuť spolu s úhradou trov konania. V zásade uviedla, že žalobkyňa si neuplatňuje škodu v dôsledku oneskoreného dodania batožiny, avšak výlučne na základe poškodenia batožiny. V takom prípade sa musí podľa článku 31 odseku 2 prvej vety Montrealského dohovoru vzniesť u dopravcu reklamácia v každom prípade najneskôr do siedmich dní od prijatia batožiny. Ak v horeuvedenej lehote nebola vznesená reklamácia, nemožno podľa článku 31 ods. 4 Montrealského dohovoru začať konanie proti dopravcovi. Žalobkyňa tak bola povinná najneskôr do 10. júla 2018 podať podloženú reklamáciu, čo sa však nestalo.

Uplatniteľné právo Únie a dotknuté ustanovenia práva Únie

Francúzsko aj Rakúsko 28. júna 2004 ratifikovali Montrealský dohovor. Európske spoločenstvo ako organizácia regionálnej hospodárskej organizácie uložila ratifikačnú listinu spolu s členskými štátmi Európskej únie 29. apríla 2004, takže dohovor nadobudol účinnosť vo vzťahu k Európskej únii rovnako 28. júna 2004. [OMISSIS]. Z toho vyplýva, že Súdny dvor Európskej únie je príslušný na výklad Montrealského dohovoru. SDEÚ vykladá Montrealský dohovor na základe návrhov vnútroštátnych súdov na začatie prejudiciálneho konania v ustálenej judikatúre (veci z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10; rozsudok zo 6. mája 2010, Walz, C-63/09, ECLI:C:2010:251; rozsudok z 26. februára 2015, Wucher Helicopter a Euro-Aviation Versicherung, C-6/14,

ECLI:C:2015:122; rozsudok z 9. septembra 2015, Prüller-Frey, C-240/14, ECLI:C:2015:567).

Montrealský dohovor obsahuje o. i. nasledovné ustanovenia:

- Článok 17 odsek 2: Dopravca je zodpovedný za utrpenú škodu v prípade zničenia, straty, alebo poškodenia zapísanej batožiny iba v prípade, keď sa udalosť, ktorá zapríčinila zničenie, stratu, alebo poškodenie, udiala na palube lietadla alebo kedykoľvek v čase, keď mal dopravca zapísanú batožinu na starosti. Avšak dopravca nie je zodpovedný v tom rozsahu, v ktorom škoda vznikla v dôsledku vnútornej závady, povahy alebo vady batožiny. V prípade nezapísanej batožiny vrátane osobných vecí, je dopravca zodpovedný, ak škoda vznikla jeho zavinením alebo zavinením jeho pracovníkov alebo agentov.
- Článok 19: Dopravca je zodpovedný za škodu spôsobenú omeškaním v leteckej preprave cestujúcich, batožiny alebo nákladu. Dopravca však nie je zodpovedný za škodu spôsobenú omeškaním, ak dokáže, že on, jeho pracovníci a agenti vykonali všetky opatrenia, ktoré môžu byť odôvodnene požadované na zabránenie škody, alebo že z jeho alebo ich strany nebolo možné vykonať takéto opatrenia
- Článok 31 odsek 2: V prípade škody musí osoba, ktorá je oprávnená na dodanie prepravovaných vecí, vzniknúť reklamáciu voči dopravcovi ihneď po zistení škody a najneskôr do siedmich dní po dni prijatia zapísanej batožiny a do 14 dní po dni prijatia nákladu. V prípade omeškania musí byť reklamácia vznesená najneskôr do 21 dní po dni, keď jej boli batožina alebo náklad dané k dispozícii.
- Článok 31 odsek 4: Ak v horeuvedenej lehote nebola vznesená reklamácia, proti dopravcovi nemožno začať konanie s výnimkou podvodu z jeho strany.

Posúdenia doposiaľ zúčastnených súdov a postoje účastníkov konania

Žalobkyňa zastáva názor, že z druhej vety článku 31 odseku 2 Montrealského dohovoru vyplýva, že v prípade oneskoreného dodania zapísanej batožiny sa má reklamácia uplatniť najneskôr do 21 dní bez ohľadu na to, o aký druh škody ide. Žalovaná je naopak toho názoru, že v prípade poškodenia batožiny má osoba oprávnená na dodanie v každom prípade povinnosť uplatniť reklamáciu škody najneskôr do siedmich dní. Rozlišuje medzi právnymi dôvodmi pre vznik nárokov podľa článkov 17 a 18 Montrealského dohovoru vzťahujúcich sa na poškodenie tovarov a batožiny na jednej strane a na druhej strane podľa článku 19 Montrealského dohovoru, ktorý sa vzťahuje na škody kvôli omeškaniu, pre obe lehoty na reklamáciu upravené v článku 31 ods. 2 Montrealského dohovoru. Z toho odvodzuje, že toto ustanovenie sa má chápať tak, že vecná škoda sa má

uplatniť najneskôr do siedmich dní podľa prvej vety citovaného ustanovenia a škoda v dôsledku omeškania najneskôr do dvadsaťjeden dní podľa druhej vety citovaného ustanovenia.

Na prvom stupni sa vnútroštátny súd v zásade priklonil na stranu žalovanej a žalobu zamietol. Uviedol, že účelom reklamačnej povinnosti je poskytnúť dopravcovi v primeranej lehote istotu, či voči nemu budú vznesené nejaké nároky. Pri škodách na zapísanej batožine nemá dopravca po odovzdaní navyše už prakticky žiadnu možnosť zistiť, či neskôr uplatnená škoda vznikla skutočne už pred dodaním. Keďže osoba oprávnená na prevzatie je spravidla schopná rozpoznať škody na zapísanej batožine ihneď po doručení, pre nároky na náhradu škody v dôsledku poškodenia batožiny mohla byť stanovená krátka reklamačná lehota siedmich dní. Ak pri dodaní batožiny s omeškaním došlo k jej poškodeniu, má osoba oprávnená na dodanie od okamihu dodania rovnaké možnosti kontroly ako pri včasnom dodaní. Ak by sa v prípade, že škoda zakladajúca nárok nevznikla v dôsledku omeškania, uplatnila dlhšia lehota 21 dní, viedlo by to k neodôvodnenému rozlišovaniu. Druhá veta článku 31 ods. 2 Montrealského dohovoru sa má preto vykladať tak, že sa vzťahuje len na škody v dôsledku omeškania. Článok 31 odsek 2 Montrealského dohovoru vychádza podľa svojho účelu z odlišných dôvodov vzniku škody a stanovuje pre ne odlišné reklamačné lehoty. Na jednej strane – z vyššie uvedených dôvodov – kratšia lehota pre škody v dôsledku poškodenia zapísanej batožiny, a na druhej strane dlhšia lehota pre škody v dôsledku omeškania.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolanie. Landesgericht Korneuburg (Krajinský súd Korneuburg) ako odvolací súd namietaný rozsudok zrušil a vec vrátil na prvostupňový súd na nové rozhodnutie po doplnení dokazovania. Uviedol k tomu, že článok 31 ods. 2 Montrealského dohovoru nehovorí o škode v dôsledku poškodenia a škode v dôsledku omeškania, ale stanovuje odlišné lehoty pre škody na zapísanej batožine a škody na tovaroch. Napokon toto ustanovenie uvádza, že v prípade omeškania je lehota stanovená na 21 dní. Priradenie ustanovení jednotlivým nárokom tak, ako to urobila žalobkyňa, nemožno z daného znenia odvodiť. Ani posúdenie významu a účelu reklamácie nevedie k jasnému záveru ohľadom výkladu. Zmysel a účel reklamácie škody je poskytnúť dopravcovi v rámci primeranej doby jasnú predstavu o tom, či sú voči nemu vznesené nároky podľa Montrealského dohovoru tak, aby mohol včas podniknúť opatrenia na zabezpečenie dôkazov. Reklamačná povinnosť preto plní vyjasňovaciu funkciu. [omissis]. Dopravcovi sa má umožniť včas zabezpečiť príslušné dôkazy [omissis]. V prípade vedomosti dopravcu o poškodení alebo omeškaní odpadá reklamačná povinnosť, keďže zmysel a účel reklamácie škody je informovať dopravcu čo najskôr o škode a umožniť mu určiť výšku škody – preto by sa reklamácia škody v prípade vedomosti dopravcu rovnala čírej formalite [omissis]. Situácia dopravcu v prípade poškodenia zapísanej batožiny na jednej strane a jej dodania s omeškaním na strane druhej sa má posudzovať odlišne: V prípade včasného dodania, avšak pri neexistencii vedomosti o poškodenom stave, vychádza dopravca z toho, že prepravná zmluva bola splnená bez väd plnenia. V prípade poškodenia má preto pochopiteľný záujem na tom, byť rýchlo

informovaný o vadnom plnení, keďže len tak bude spôsobilý zabezpečiť príslušné dôkazy. Ak však už došlo k plneniu s omeškaním, musí počítať s tým, že už z tohto dôvodu bude zodpovedať za škody spôsobené omeškaním. Už z tohto dôvodu sa bude snažiť zabezpečiť príslušné dôkazy. Pochopiteľným sa zdá byť aj predpoklad, že v prípade dodania s omeškaním, sa zvyšuje pravdepodobnosť poškodenia. Aj z tohto dôvodu bude v záujme dopravcu zabezpečiť dôkazy. Požiadavky na osobu oprávnenú na dodanie, obzvlášť rýchlou obhliadkou tovaru dopravcovi a tomu zodpovedajúcej rýchlej reklamácii škody dať dopravcovi na vedomie, že by mohol byť vystavený nárokom na náhradu škody, nie sú v prípade predchádzajúceho porušenia zmluvy o preprave natoľko opodstatnené, ako v prípade včasného splnenia zmluvy o preprave. Existuje preto veľa argumentov v prospech toho, že pri omeškaní stačí podať reklamáciu aj v prípade poškodenia zapísanej batožiny v lehote 21 dní. Podľa názoru odvolacieho súdu sa nejaví ako zmysluplné, aby sa dopravcovi priznával v prípade takého omeškania, o aké ide v tomto prípade, záujem oboznámiť sa so škodou z dôvodu omeškania až v rámci dvadsaťjednodňovej lehoty, avšak s poškodením zapísanej batožiny už v rámci siedmich dní. Na druhej strane hovorí argument o rovnakom zaobchádzaní s cestujúcimi v prospech jednotného chápania reklamačnej lehoty pre všetkých pasažierov v prípade škody z dôvodu omeškania, keďže z pohľadu cestujúcich nie je zjavný žiaden dôvod na to, prečo by sa v prípade oneskoreného dodania mala cestujúcemu priznať oveľa dlhšia reklamačná lehota pre uplatnenie nárokov z dôvodu poškodenia.

Záverečné poznámky

Výsledok predmetného konania závisí od výkladu článku 31 ods. 2 a ods. 4. Zo skutkového stavu vyplýva, že k reklamácii žalobkyne došlo po uplynutí sedemdnňovej, avšak v rámci dvadsaťjednodňovej lehoty. Ak by sa na posudzovaný skutkový stav uplatňovala sedemdnňová lehota, malo by to podľa článku 31 ods. 4 za následok, že voči žalovanej nemožno začať konanie a žaloba by tak mala byť zamietnutá.

[omissis] [Aktívna legitímácia na podanie návrhu]

[omissis] [Prerušenie konania]

Bezirksgericht Schwechat, [omissis]

Schwechat, 13. február 2020

[omissis]

[omissis]